

A zöldítés gyakorlati tapasztalatok

Zöldítés

- Diverzifikáció
- Állandó gyepterületek (érzékeny gyep feltörés – NP engedéllyel!)
- Ökológiai fókuszterületek
 - Nitrogénmegkötő növények
 - Ökológiai célú másodvetés
 - Parlag
- Fontos: SAPS+zöldítés nem elegendő (EFA rajzolás!)

Diverzifikáció

- **Főnövény:** május 1-jétől szeptember 30-ig
- 10-30 ha szántó 2 kultúra, 30 ha felett 3
- EFA másodvetés is lehet főnövény diverzifikáció szempontjából

Diverzifikáció mentesség

Akinek a szántóterülete több mint 75%-a

- parlagon hagyott terület,
- ideiglenes gyepterület,
- hüvelyes növénnel bevetett terület, vagy
- fentiek kombinációja;

Kistermelői rendszerhez csatlakozott.

10 ha-nál kisebb szántó.

Ökológiai gazdálkodásba vont területek.

Szántó egészén rizst vagy indiánrizst termelnek.

Össz. mg.-i terület több mint 75%-a áll. gyepterület, ideiglenes gyepterület, rizs, indiánrizs vagy ezek kombinációja.

Szántóterületének min. 50%-át nem a gazdálkodó jelentette le az előző naptári évben és a szántó terület egésze eltérő növénnel van bevetve.

Állandó gyepterületek

- érzékeny gyp feltörés:
 - NP engedéllyel
 - visszaállítási kötelezettség ugyanott
- nem érzékeny állandó gyp
 - Feltörhető
 - Visszaállítási kötelezettség: ha az országos csökkenés >5% a 2015. évi referencia arányhoz képest, és a tárgyévi összterület csökkenés 0,5%-ot meghaladó a referencia arányban szereplő összterületéhez képest (erdősítési kötelezettség nem érzékeny gypen-mentesül)
 - Bárhol visszaállítható
- (probléma AKG esetében is)

EFA

- **15 ha szántó felett**
- **Kötelezettség alapja:** szántó + fás sáv, a fasor, táblaszegély, a vizes árok, a folyóvíz vagy állóvíz mellett elhelyezkedő vízvédelmi sávok, a rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvények és a támogatással erdősített területek
- **Fontos: SAPS+zöldítés nem elegendő (EFA rajzolás!)**
- **Mentesség lehet: 75%-os szabály itt is.**

Omnibusz rendelet 639/2014/EU rendelet módosításáról szóló 2017/1155 rendelete

- táblaszintű EFA területeken tilos a növényvédő szerek használata (parlag, másodvetés, N megkötő növény, erdőmenti hektársávok)
 - tilalom a csávázott vetőmagok használatára is kiterjed
- Csak termésmnövelő anyagok engedélyezettek
- Rovar, gyomirtó atkaölő és gombaölőszerek azonban nem használható.

Tilalmi időszakok

- **parlag**: a pihentetés időtartama alatt (tárgyév jan. 1- aug. 31.);
- **ökológiai jelentőségű másodvetés** : a kötelező fenntartás alatt (vetéstől számított 60 nap);
- **nitrogénmegkötő növény** :
 - egynyári: vetéstől betakarításig függetlenül a fenntartási időszakra pl. szója május 15.- július 15.;
 - évelő: Már a területen lévő évelő esetében a tárgyév egészében tilos a növényvédőszer használat, csávázott vetőmag használat esetén adott évben nem jelentheti EFA-nak, következő évtől megengedett a bejelentése
- termelés alatt álló **erdőszélek mentén fekvő támogatható hektársáv**: a sávon termelt növénykultúra vetésétől betakarításáig.

Csávázott vetőmag használat

- Egynyárinál tilos: a vetéssel a talajba jut
- Évelőnél a tárgyévben nem megengedett

A követelmény ellenőrzése

- **egységes kérelemben nyilatkozat**
 - csávázott vetőmagot vet-e, vagy használ-e növényvédőszert az adott táblán
- **helyszíni ellenőrzés során:**
 - MÁK ellenőrzi a gazdálkodási napló rendeletben előírt betétlapjait (GN 1, 6, 7, 10, 17, 18, 19)
 - gyanú esetén (?) laborvizsgálat

Ökológiai jelentőségű másodvetés

- **60 napos fenntartási időszak** előírása – MÁR az AKG-nál is.
- **A fajösszetétel igazolása változik:**
 - GN vezetéssel kell igazolni
 - 5 évig meg kell őrizni
- **A tervezést illetve a vetést és a betakarítást követő 15 napon belül be kell jelenteni (vetés október 1-ig)**
- ▶ **Védekezés: van-e közös károsítójuk, lehet-e bármilyen betegség probléma?**

Vis maior?

- Ha a gyomosodás a fenntartási időszak alatt olyan mértékű, hogy az beavatkozást igényel, illetve veszélyes gyomnövény jelenik meg a területen, akkor a mechanikai gyomszabályozást – kaszálást vagy szárzúzást – úgy kell elvégezni, hogy a másodvetésként termesztett növény még felismerhető állapotban maradjon. Ezáltal válik biztosítottá, hogy a helyszíni ellenőrzés során a növényállományt elfogadják, mint EFA ökológiai jelentőségű másodvetést.
- További probléma lehet a földi bolha okozta kártétel is. Az aszályos időszak beköszöntével több területen az okozott kár jelentős mértékűvé vált. A földibolha elleni védekezés legfőbb alapja a vetésváltás betartása. Fontos, hogy olyan vetőmagkeveréket alkalmazzanak, amely a vetésforgóba leginkább illik. Különösen igaz ez a leginkább alkalmazott olajretek és fehér mustár keverék esetében, azaz kerülendő a keresztesvirágú főnövény (őszi káposztarepce) utáni elvetése. Helyes agrotechnikával – a betakarítás utáni tarlóhántás és hengerezés időben történő elvégzésével, a magágy előkészítésével –, a helyes vetési időpont megválasztásával és harmonikus tápanyag-ellátással megfelelő állapotú, a gyomosodásnak és a kórokozóknak, kártevőknek jobban ellenálló növényállomány biztosítható.

Vis maior 2.

- Az egyes EFA-elemeknél alkalmazandó növényvédőszer-használatra vonatkozó tilalom alóli a [10/2015. \(III.13.\) FM rendelet](#) 5/A §-ban foglaltak alapján kizárólag a 94/2015 (XII.23.) FM rendelet 3. § (1) bekezdés i) és j) pontjaiban meghatározott események mentesítik a termelőt. A [94/2015. \(XII.23.\) FM rendelet](#) 3. § (1) bekezdés i) és j) pontjai alapján „vis maior eseménynek számít az ügyfél növényállományának egy részét vagy teljes egészét sújtó járványos, fertőző megbetegedés illetve a zárlati, vagy Magyarország területén még nem honos károsító, illetve károkozó ellen hozott hatásági intézkedés.”
- **Összefoglalva:** a nagymértékű gyomosodás elkerülése a következő időszakban a megfelelő fajtaválasztással, agrotechnikával kiküszöbölhető, de legalább is jelentősen mérsékelhető. Valamint vis maior okként csak a hatóságilag igazolt fertőző megbetegedés és a zárlati károkozó megjelenése elfogadott, így a földi bolha kártétele nem vis maior ok.

Nitrogénmegkötő növények

- Nitrogénmegkötő vethető **más növénnyel együtt (nem csak támasztó)**
 - a N megkötőnek kell dominálnia (>50%)
 - Csíraszámot néznek
- **Itt a füves keverék is bejöhét**, de a termeléshez kötött támogatásba nem!
- **Címkét és a minősítő bizonyítvány** másolatát 5 évig meg kell őrizni, helyszíni ellenőrzésen kérhetik
- **A vetőmag számla is elfogadott, ha nem áll rendelkezésre a címke**
- Szója: terület 60069 ha, 2017-ben 65834 ha, 2016-ban 61282 ha.

Ellenőrzési tapasztalatok, hibák

- **Parlag:**
- - termelnek a parlagnak igényelt területen
- - nem tartották be az augusztus 31-ig előírt parlagoltatást,repcével elvetették már...
- - esetenként a minimumkövetelmények sérülnek
- **Nitrogénmegkötő:**
- - füves lucerna ami inkább gyep,de lucernának igénylik
- -KEV01 igénylés esetén a N-megkötő még a 10%-ot sem éri el
- - a lucernát szeptember 30. előtt feltörték
- **Öko-másodvetés:**
- - repce árvakelés öko-másodvetésként (egy növény)
- - a másodvetést nem a kérelmezett területen hajtották végre (eltér a SAPS táblától)
- - a megvalósulást hamarabb bejelentik a ténylegeshez képest
- - a bejelentés ellenére sem végzik el a másodvetést,tarlót található

EFA területek 2017

EFA típusa	Megjelölt EFA elemek területe (ha)	Megjelölt EFA elemek súlyozott területe (ha)
parlag	84 354,84	84 354,84
sövény, fás sáv	949,69	1 899,39
energiaültetvény (sarjerdő)	449,81	134,94
vízvédelmi sáv, folyóvíz	10,95	16,42
facsoport	136,59	204,90
vízvédelmi sáv, állóvíz	5,33	7,99
erdősített terület	7 112,42	7 112,42
gémeskút	0,01	0,01
öko. másodvetés	182 389,87	54 716,98
nitrogénmegkötő növényekkel beültetett terület	260 423,35	182 296,43
termelés nélküli erdőszél menti sáv	113,33	170,01
kunhalom	91,00	91,00
tavak	35,73	53,60
táblaszegély	1 271,66	1 907,61
termeléses erdőszél menti sáv	778,04	233,42
fasor	2,43	4,86
vizes árok	319,56	639,12
magányos fák	0,61	0,91
terasz	0,05	0,09
Összesen	538 445,25	333 844,94

EFA területek 2018

EFA típus	2018.	
	Igényelt terület (ha)	Súlyozott terület (ha)
nitrogénmegkötő növényekkel beültetett terület	159 376,7272	159 376,7272
öko. másodvetés	250 151,3442	75 045,4367
parlag	90 516,0214	90 516,0214
erdősített terület	9 568,2486	9 568,2486
táblaszegély	486,3556	729,6234
sövény, fás sáv	489,2594	978,5188
termeléses erdőszél menti sáv	61,6522	18,4972
energiaültetvény (sarjerdő)	487,2924	243,6469
vizes árok	-	-
facsoport	116,4082	174,6315
termelés nélküli erdőszél menti sáv	124,4499	186,6846
kunhalom	80,8517	80,8517
tavak	33,5301	50,2983
vízvédelmi sáv, folyóvíz	8,9666	13,4537
vízvédelmi sáv, állóvíz	3,9124	5,8690
fasor	-	-
magányos fák	0,5340	0,8010
terasz	0,0000	0,0000
gémeskút	0,0075	0,0075

DoerrBolyGuard

28.05.2012 10:33:00

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

MINISZTERELNÖKSÉG

Magyar
Államkincstár

SZÉCHENYI 2020

Köszönöm a figyelmet!

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

MINISZTERELNÖKSÉG

Magyar
Államkincstár

SZÉCHENYI

